

האיש מקדש פרק שני קידושין

נד.

עין משפט נר מצוה

קמו א ב מו" פ"ה מהל'
מעלה הלי"ד:
קמו ג מו" שס פ"ו
הלכה ג:
קמו ד מו" פ"ד מהל'
שקלים הלי"ד:
קמו ה מו" פ"א מהל'
מדרס הלי"ד
טו"ש"ע י"ד סמן רד
סעיף 3:

מוסף תוספות

א. הנשאר בקופות ברי"ח
ניסן שמכאן ואילך אין
לוקחין קרבנות ציבור
אלא מתרומה חדשה
כדאמרין ברי"ח (ו).
קרבנות ציבור הבאין
באחד בניסן מצוה להביא
מן החדש. ט"ז תמוז
קו ט"ז. ב. כשהוא בטל
מגדלים ונדבות לוקחין
מן עולות ומקריבין בשר
למזבח ועולות לכהנים.
לכ"ט ט"ז. ג. כגון שנתקרו
המזבחות או שאם היה
המזבח בטל והוצרכו
להביא עולות לקיץ
המזבח. מוס' הל"ש.
ד. ועוד דהנה ליה
לאקשו"י נמי מדר' יהודה
לדר' יהודה דהכא קאמר
אין מועלין בעתיקין
משום דיתנו ליהנות בהן
ובמחתיקין ס"ל דמועלין
בכתנות כהונה אע"ג
דיתנו ליהנות בהם.
מוס' הל"ש.

(א) יומא ל מעילה יד:
זכרות כה: (ב) [עמ"ש
תוספות לקמן סו. ד"ה
הקסן] [וע"ע מוס'
יומא סט. ד"ה בגדי
כהונה]. (ג) רש"ל מ"ו,
(ד) יוש' שקלים פ"ג
ה"ג. (ה) [בכמ"ו נוסף:
(ו) שקלים פ"ד מ"ב,
(ז) [בכמ"ו]: דמי אבה
דרי' שמעאל בר רב יחזקא,
ה"ג. (ח) מדרס י: (ט) [שם י"א],
(י) [בדפוס"ר נוסף: במקדש
והד"ל, וז"ה בתוס', וע'
רש"ש]. (יא) [יומא נה],
(יב) [שקלים פ"ג מ"ח],
(יג) [יומא נה]. (יד) [גם
ביומא יב:]. (טו) [שקלים
פ"א מ"א]. (טז) [שם פ"ג
מ"א]. (יז) [גם להסוף שגם.
יעב"ז]. (יח) [שם פ"ג מ"ח],
(יט) [שם פ"ד מ"ח]. (כ) [ג"ל
רקועי וזב יצוי לנית
קדש הקדשים וזב אמר
לכל שרת וזב אמר ששועין
מהן קין מוצת. רש"ש].
(כא) [בירושלמי פ"ג ה"ג],
(כב) [ג"ל לא. רש"ש. אמנם
עין רש"ל]. (כג) [ג"ל שגו
כל השלש קופות חזר
לשניה שלמה טו. רש"ש]
[וכ"ה בדפ"ר]. ולפינו
ע"פ הגהות מהרש"ל,
(כד) [במנכ"ל כג. ד],
(כה) [ג"ה שם. יומא סו:
ע"ש]. (כו) [בירושלמי פ"ד
ה"כ].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה בכמות וכו'
אמרין דש מועל ר"ב
לקמן ד' ע"א.

מוסף רש"י

באישים. כאלו של מוצת
(מדרס י:). כל האומר
כירושלים לא אמר
כלום. דלא מיקדשא
ירושלים (סו יא.).

חזרו על כל דדין של ר"מ כו'. כלומר אע"פ ששנינו לר"מ שזוג לא קידש לאו משום דס"ל הקדש שזוג אין מתחלל שחזרו בכ"מ ששנה ר"מ בהלכות הקדש ולא מנינו מקום שאמר בו הקדש מתחלל כמזיד ואין מתחלל שזוג אלא בין שזוג בין כמזיד מתחלל וליתנהו להני טעמא דר' יוחנן דלר"מ יש מעילה בזמנות הקדש וכיון דמעל נפק לחולין: **ומסי'.** דקתני שזוג לא קידש אלמא לא נתחלל: **בכסות כהונה שלא צלו.** ורלוויין לעבודה וכל זמן שרלוויין לעבודה אין מעילה בשגגתן שלכן הוקדשו מתחלה ליהנות וכל זמן שזוגין רק שלא יתכוין לחללן שלא נתנה תורה למלאכי השרת שיהו הכהנים וריזים כמלאכים להפשיטין בגמר עבודה ולא יהוה עליהם אחר העבודה כהרף עין: **צלו וזוקא.** דכיון דאין רלוויין לעבודה הרי הן כשאר הקדש ולא ניתנו ליהנות בהן: **מועלין בחדשין כו'.** שופרות היו במקדש ובהם נותנים שקלים אחד כמזבז עליו תקלין חמתין ומי שלא שקל שקלו בחדש שמציאו בתוך שנתו נותנו למוכה: **והגזריין מתיבא** אותה בלשכה כשמיגע אחד מתקיי אחרונה שזשגשה פרקים תורמין אותה: **ובשני כמזבז תקלין עתיקין ומי שלא שקל אשתקד מציאו לשנה הבאה ונותנן לתוך שופר זה** והגזריים מפנין אותן מעות לשירי לשכה משנה שעברה: **מועלין בתקלין חדישין.** שהרי לקרבנות נזור הן עומדין: **ואין מועלין בתקלין עתיקין.** שמורת שירי לשכה עליהם וניתנים לחומת העיר ומגדלותיה וכל כרבי תקון העיר כלקמן וקסבר ר' יהודה אין מעילה בשירי לשכה שנשאר עודף על הקופות לאחר ג' תרומות: **ה"ג שהיה ר"מ אומר מועלין בשירי לשכה: והא חומת העיר ומגדלותיה כו'.** ואמאי מועלין בהן נימא לא נתנו מעות למעילה לחומת העיר ולא ניתנה תורה למלאכי השרת אע"פ שזוג קיימי: **אימא ר' יהודה אומר מועלין בעתיקים.** כדאמרין במתני' נמי שזוג קידש דקסבר אע"פ שניתנו כהונה ליהנות לכהנים לאחר עבודה לענין שאר הגאות כדקדושיהו ויאלו לחולין אצל מויד שאין בו מעילה לא נתחלל ולא קידש: **כאימא.** הרי עלי ככר זה כאימרא כשה התמיד: **כדירי.** דיר בהמות הקדש ודיר העצים: **וכי סימא.** הא דלמר ר' יהודה לא אמר כלום משום דלא אמר כירושלים אלא הרי עלי ירושלים: **תרי**

בכתנות כהונה. פ"ה משנתנו דקתני לא קידש אלמא לא מתחלל במקדש בזמנות כהונה שלא צלו ורלוויין לעבודה וכל זמן שרלוויין לעבודה אין מעילה בשגגתן שלכן הוקדשו מתחלה ליהנות בשגגתן ככל עת שלא יתכוין לחללם שלא ניתנה תורה למלאכי השרת שיהו הכהנים וריזים כמלאכי השרת להפשיטין בגמר עבודה ולא יהוה עליהם אחר עבודה כהרף עין וא"ת א"כ היכי קאמר ר' יהודה דשזוג קידש וגם כמזיד אליבא דר"מ הרי לא נתחללו דהא כלי שרת הן וכלי שרת (א) אמרי' דיש מועל אחר מועל ואין יולאין לחולין וי"ל דאיידי דאותן כמות לא נתמכו עיינין לעבודה דלא אין קדושת כלי שרת עליהם אלא קדושת זקק הבית כדאמר פ"ק דסנהדרין (ד' טו: ע"ו) **עבודתן מונכתמן: מועלין בחדשין ואין מועלין בעתיקין כו'.** כך היה הענין של הבאת שקלים צא' בחדש משמיעין על השקלים להביא (א) וכל אותו חדש היו מביאין שקליהם בלשכה עד פרוס חג הפסח היינו אחד בניסן ותורמין מהן תרומה ראשונה שג' פרקים בשנה תורמין בפרוס הפסח ובפרוס עגרת ובפרוס החג' כלומר כל השקלים הבאים מאחד בחדש עד אחד בניסן ונותנין אותן תוך הלשכה ותורמין מהן תרומה ראשונה בשלש קופות של שלש סאין ומתן היו לוקחין כל קרבנות נזורין עד פרוס עגרת לפי האזכר ומן המותר של אותן קופות (א) פליגי [מתנא] התם (בשקלים פ"ד מ"ד) חד אומר שעושין מהן רקועי פחין (א) כפוי למוזבז וחד אומר שעושין מהן קיץ למוזבז והנשאר מן הלשכה לאחר שנתמלאו הקופות נעשו שריים לחומת העיר ומגדלותיה ומניסן ואילך המציא שקלו נותנו בתקלין חמתין פירוש שופרות הנקראים כך רחצים לנטה וקצרים למעלה ועל שם שנותנין לתוכן שקלים חדשים משנה זו נקראים חמתין ומשמגיע אחד בסיון דהיינו פרוס עגרת תורמין תרומה שניה שנותנין שקלים שהוצאו בתקלין חמתין לתוך אותן שלש קופות כדי להקריב קרבנות לציבור עד פרוס חג ומפרוס עגרת המציא שקלו כמו כן נותנו עוד בתקלין חמתין עד אחד בשטרי דהיינו עד פרוס חג ואז תורמין תרומה ג' להקריב קרבנות נזור עד א' בניסן ואם לא מספקא תרומה שלישית עד ניסן בזה פליגי התם (ע"ה טו: ע"ו) **ת"ק** סבר יחזור ויתרוס פ"ו מהחמתין שצאו בין סוכות לפסח אצל מן השיריים ששחייירו לאחר שנתמלאו הקופות אין תורמין לעולם ור"מ סבר יקח מן השיריים ומאותן שצאו אחר שכלו שלשה פרקי התרומה דהיינו בין סוכות לניסן (א) ולא משמע פירש דמועלין בחדתי לר' יהודה אף לאחר כל התרומה שמה יטערכו להן לבסוף להקריב קרבנות (א) והכי נמי תני במסכת שקלים (ע"ה) גזי קופות דקאמר התם שלמה שלישית כלומר (א) שכלתה כל הקופה השלישית חוזר לשניה שלמה שניה חוזר לראשונה שלמו שלשתן יחזור ויתרוס פירוש מתקלין חמתין שהוצאו אחר חג ואז יתרוס משירי הלשכה ר"מ אומר יחזור לשיריים שהיה ר"מ אומר מועלין בשיריים שמה יטערכו להם לבסוף והשתא סבר כמאן דלמר יחזור ויתרוס ולכן מועלין בחדתי שמה יטערכו להם אצל לא בעתיקין פירוש דהיינו שופרות אחרים וכמזבז עליהם תקלין עתיקין דמי שלא שקל אשתקד מציאו לשנה הבאה ונותנו לתוך שופר זה ואין מועלין בהן לפי שמתרת שירי הלשכה עליהן ועושין מהן חומת העיר ומגדלותיה ר"מ אומר מועלין אף בעתיקין שהיה ר"מ אומר מועלין בשירי הלשכה ור"מ לטעמיה דלמר התם שלמו כולם חוזר לשיריים ודומין זה לזה דכי היכי דחוריים לשיריים ה"ג חוריים לעתיקין אם יטערכו וא"ת והיכי מצי לתרוס מעתיקין לקרבנות לציבור הא צעינן תרומה חדשה כדדרש'י צ"ה (ד' י: ע"ה) **הבא מתרומה חדשה מעולת חדש בחדשו** וי"ל דהיינו לנזרה אצל הכהן דלא אפשר בעדיקין (א) א"כ י"ל כיון שצאו בשנה זו כלומר שלא היה שנה תמימה מן ההבאה שפיר קרינא ביה תרומה חדשה ומתוך כך ניחא קושיא אחרת שמקשיין העולם דמסכת שקלים (ד' י: ע"ה) אמר אבני מוצב ועזרות וההיכל מועלים בהם ופריך התם וכי יש מעילה בשיריים הרי משיריים נעשין וכי תימא ר"מ היא דלמר מועלין בשיריים כלום אמר ר"מ אלא בתוך שנתו ואנו חוץ לשנתו קיימין שהרי מוצב והיכל כמה שנים יש שנעשו וקשה דהא ר"מ אמר הכא מועלין בעתיקין אע"ג דעברו שנתן וא"כ מנינו לאוקמי כותיה היא דמסכת שקלים ומאי פריך התם כלום אמר ר"מ ולפי מה דמתרין הכא דקרינן ביה תרומה חדשה מאחר שהוצב בשנה זו ניחא שפיר הא דלא מנינו לאוקמי היא דהתם כר"מ: **אימא ר' יהודה.** מכאן משמע דל"ג לעיל גזי אין מועלין בעתיקין דברי רבי יהודה דאי גרס ליה הל"ל איפוך אלא ודאי סתמא נשנית וגם ר"ת מחק מספרו:

תרי

תרי

תרי

